

Pyha for et år

Jan Carlsen

DBU Diplominstruktør og medlem af DBUs lovgruppe samt klummeskribent

29-05-2021

Så fik vi afsluttet Superligaen, og det blev nøjagtig lige så hæsblæsende, som man havde kunnet forvente. Ikke nok med, at der for første gang i adskillige år – som påpeget af mange var tre forskellige mesterskabsmuligheder (selv om den tredje nok mere hørte til på teoriens overdrev), men som kampene udviklede sig, skiftede mesterskabet hænder et par gange. Mere kan man ikke ønske sig som seer og fodboldtilskuer – og netop det med tilskuerne var helt centralt for spændingen og ikke mindst stemningen. Det var fuldstændig som i gamle dage, for det mindretal af

tilskuere, der havde lov til at komme ind, præsterede et stemningsfyrværkeri, der fik dem til at lyde af dobbelt så mange.

På mange måder en prægtig sæson – og også den første sæson med VAR. Og i relation til det var det glædeligt, at der i sidste runde ikke var diskutabile ting og sager, og at det ikke blev en VAR-kendelse, der kom til at afgøre mesterskabet (uanset om den blev registreret eller ej). Igen skal man huske på, at VAR i sig selv ikke afgør noget – dommeren tager den første afgørelse, han kan eventuelt få hjælp fra en ven i VAR-bilen til at gense situationen, og så tager dommeren den sidste kendelse. De eneste tidspunkter, hvor VAR bare giver en besked videre til dommeren, er i de tilfælde, hvor der er noget objektivt eller faktisk, f.eks. om en bold har krydset en linje, eller om en spiller er i offside-position og har sendt bolden i mål. Man skal også altid midt i den aktuelle ophidselse huske, at VARs funktion ikke er at dømme kampen for anden gang og at skabe fuld retfærdighed i skønssituationer. Den er at fange klare og åbenlyse dommerfejl, som ville skabe overskrifterne dagen efter. Jeg ved, at jeg har skrevet det til hudløshed, men at dømme efter diverse indlæg kan det ikke siges for tit. Man skal vænne sig til alt nyt, og det er bestemt tilladt at have en religiøs holdning for eller imod VAR, men man skylder trods alt sig selv og omgivelserne retfærdigvis at vurdere VAR ud fra de præmisser, som det er skabt på, uanset om har nej- eller ja-hatten liggende forrest i skabet. Og så kan vi tage lange diskussioner om, hvad en klar og åbenlys dommerfejl ('line of intervention') – det gør man også i alle andre lande, hvor man har VAR.

Vi har i løbet af sæsonen været langt rundt i VAR-protokollen med mere eller mindre usandsynlige situationer, men der dukkede alligevel en ny variant op i næstsidste spillerunde, da AGF tog imod Brøndby. Og den har givet livlig aktivitet rundt omkring – jeg har sågar hørt, at man også internt på Tipsbladet har diskuteret den. Situationen er, at VAR kalder et review for et muligt straffespark for hands (helt korrekt – og også helt korrekt vurderet ved reviewet), men i tiden efter situationen og inden reviewet bliver kaldt, har Morten Frendrup fra Brøndby nået at sætte en tackling ind, der berettiger til hans andet gule kort. Resultatet er, at Frendrup udvises for en forseelse midt på banen, og spillet bliver sat i gang med et straffespark til AGF. Kan man virkelig det, når nu straffesparket ligger før Frendrups forseelse? Og ja, det kan man godt – og skal man.

Igen skal vi have fat i protokollen (den ligger på det nærmeste under hovedpuden), og den foreskriver direkte, at eventuelle disciplinærstraffe i den mellemliggende periode ikke spoles tilbage. Tacklingen bliver jo heller ikke mindre hensynsløs af, at der er begået straffespark forinden, selv om det ikke er dømt (endnu). De eneste undtagelser er, hvis der i mellemtiden er begået en forseelse, der udgør en berøven af oplagt scoringsmulighed eller det at bremse et lovende angreb. For scoringsmuligheden eller det lovende angreb er der jo ikke, hvis straffesparket er begået forinden. Men hvis forseelsen i sig selv er hensynsløs, med unødigt stor kraft eller det, der er værre (f.eks. voldsom adfærd) får den lov til at stå. Derfor fik vi denne lidt bizarre situation, og jeg kan sagtens forstå, at folk undrer sig.

Det kastede også en spillerkommentar fra sig, fanget af en nysgerrig mikrofon, at dommeren jo kom fra samme by som hjemmeholdet. Danmark er et lille land, og vi kører herhjemme det princip – samme som med politikere, domsmænd og andre – at man erklærer sig inhabil, hvis man føler, at man er det. Andre lande har en kilometergrænse, men det vil være meningsløst i Danmark, og det har aldrig givet problemer i de snart 40 år, jeg har været med, for dommerne er rigtig gode til selv at finde ud af det. Den eneste reaktion, som jeg kan mindes, var en klub, som brokkede sig over, at de aldrig fik to af de bedste dommere, fordi de havde valgt ikke at dømme det pågældende hold, da de

boede i samme by. Omvendt har vi dommere, som har boet 200 meter fra stadion og lystigt dømt, uden at nogen har taget notits af det.

En lidt mere kuriøs vinkel på VAR kom fra en læser, som foreslog mig, at vi tog de 12 største VAR-nationer i Europa og lod tre hold hver gense den berygtede situation fra VM-ottendedelsfinalen i 1986 mellem Danmark og Spanien – for at se, hvordan de ville vurdere den.

For yngre læsere er situationen den, hvor Lars Høgh tager et kort målspark ud til Jesper Olsen, men inden bolden er ude af feltet, skærer en spanier et hjørne af ved at løbe gennem feltet, så han kan presse Olsen til at sende en adresseløs aflevering på tværs ind i feltet, hvor Emilio Butragueno let kan banke bolden ind, udligne Danmarks straffesparksføring – og resten er historie: 5-1 til Spanien.

Spændende idé, men jeg kommer ikke til kaste mig ud i den af flere forskellige grunde. For det første er der en god del logistik i det, og lur mig, om der ikke også vil være en hel del økonomi. Man får næppe 36 internationale VAR-teams til at vurdere en dem principielt uvedkommende situation, uden at der falder nogle håndører af. Men for mig er den vigtigste begrundelse, at så begynder vi at bedrive kontrafaktisk historieskrivning ('Hvad ville der mon være sket, hvis...?') Problemet er, at reglerne i 1986 ikke var de samme, som de er i dag, hvor vi har VAR. Så vi skulle lege, at man havde haft VAR i 1986, og at nutidens VAR-teams i øvrigt har helt styr på 1986-reglerne.

I 1986 skulle modspillerne blive uden for straffesparksfeltet, indtil bolden var kommet direkte ud af feltet og dermed i spil. Idag skal modspillerne stadig være uden for straffesparksfeltet, når målsparke tages, men til gengæld må de stadig løbe ind, så snart bolden er i spil – og det er den nu, så snart den er sparket og klart bevæger sig. Jeg har endnu til gode at se ret mange hold, der har spillere, som bevidst ligger på lur for at kunne løbe ind, så snart bolden er sparket, men det er faktisk fuldstændig lovligt. Om det så er, fordi man taktisk synes, at det er en dårlig idé, eller fordi man ikke har registreret regelændringen, skal jeg lade være usagt.

Så en spændende tanke – men det må blive ved tanken. Betydningfuldt nok var der dengang ingen, der bjæffede det mindste eller bemærkede overtrædelsen, men jeg har de senere år trukket den op af skuffen på en god del kurser, bare som et kuriosum.

Ellers byder weekenden jo primært på Europa League-playoffkampen mellem AGF og AaB – og noget af et nedrykningsdrama i 1. division. Det bliver næppe heller kedeligt. Og så begynder EM så småt at snige sig ind på os. Det bliver en hidsig sommer på TV – eller på stadion, hvis man er så heldig at komme gennem nåleøjet dér.